

**САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО**
FINANCIAL REGULATORY COMMISSION
OF MONGOLIA

**ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН 2018 ОНЫ Ш ДУГААР УЛИРЛЫН
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НЭГДСЭН ТАЙЛАН**

УЛААНБААТАР ХОТ
2018 ОН

Агуулга

1.ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	2
1.1.ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	2
1.2.ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ	2
1.3.ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ	4
1.4.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ.....	5
1.5.ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР	7
1.6.ДААТГАЛЫН ХОХИРЛЫН ХАРЬЦАА.....	9
1.7.ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА.....	10
1.8.ДАВХАР ДААТГАЛ	11
2.ЕРДИЙН ДААТГАЛ.....	11
2.1.ЕРДИЙН ДААТГАГЧИЙН НИЙТ ХӨРӨНГӨ, ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ.....	11
2.2.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ	11
2.3.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР	13
2.4.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН АШИГТ АЖИЛЛАГАА	13
3.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ	14
3.1.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАГЧИЙН НИЙТ ХӨРӨНГӨ, НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ.....	14
3.2.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ, НӨХӨН ТӨЛБӨР	14
3.3.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ДАВХАР ДААТГАЛ.....	15
4.АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ.....	15
5.ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ.....	16
5.1.ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ.....	16
5.2.ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	18

1.ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

1.1.ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

2018 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ердийн даатгалын 15, урт хугацааны даатгалын 1, давхар даатгалын 2, даатгалын зуучлагч 47, даатгалын хохирол үнэлэгч 27 компани даатгалын зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байна. Салбарын оролцогчдын тоон дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгт 1, 2-т харуулав.

Хүснэгт-1

Даатгалын зах зээл дээрх тусгай зөвшөөрөл, эрх эзэмшигчдийн тоо

№		2014	2015	2016	2017	2018-III
1	Ердийн даатгалын компани	16	15	15	15	15
2	Урт хугацааны даатгалын компани	1	1	1	1	1
3	Давхар даатгалын компани		1	1	1	2
4	Даатгалын төлөөлөгч	3260	3340	3091	2893	2421
5	Даатгалын зуучлагч	30	37	40	42	47
6	Даатгалын хохирол үнэлэгч	20	27	31	29	27
7	Актуарч	15	15	15	21	27
8	Даатгалын үйл ажиллагаанд аудит хийх эрх бүхий аудитын компани			42	42	43
9	Аудитор			126	130	131
	БҮГД	3342	3436	3362	3174	2714

Хүснэгт-2

Даатгалын компани, даатгалын мэргэжлийн оролцогч компаниудын салбарын тоо

№		2014	2015	2016	2017	2018-III
1	Даатгалын компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар	254	258	252	251	255
2	Даатгалын зуучлагч компанийн салбар	135	171	208	209	262
3	Даатгалын хохирол үнэлэгч компанийн салбар, төлөөлөгчийн газар	42	52	52	53	58
	БҮГД	431	481	513	513	575

1.2.ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ

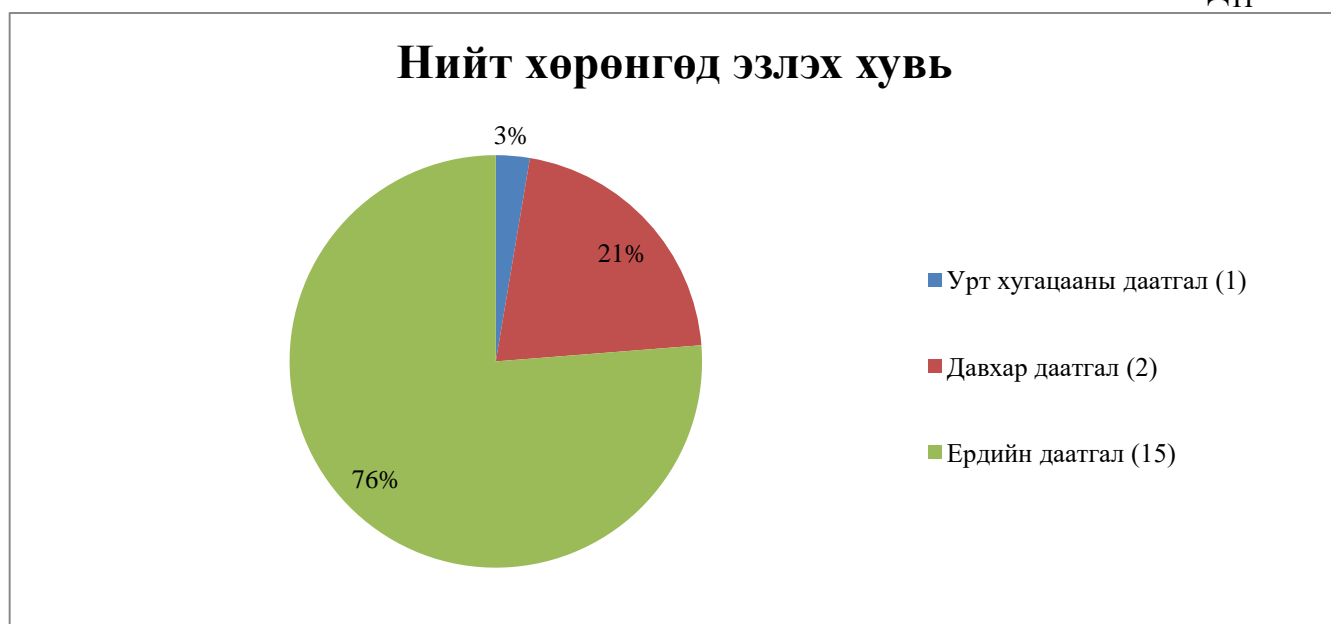
Тайлант хугацаанд даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 327.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 75.9 тэрбум төгрөгөөр буюу 30.15 хувиар өссөн байна.

Дүрслэл-1

Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн салбарын хэмжээнд эзлэх хувийг авч үзвэл ердийн даатгалын компаниудын хөрөнгө 76 хувь, давхар даатгалын компанийн хөрөнгө 21 хувь, урт хугацааны даатгалын компанийн хөрөнгө 3 хувийг тус тус эзэлж байна. Ердийн, урт хугацааны болон давхар даатгалын компаниудын хөрөнгө, салбарын нийт хөрөнгөд эзлэх хувийг дүрслэл 2 болон хүснэгт 3-т дэлгэрэнгүй харуулав.

Дүрслэл-2

Хүснэгт-3

Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө

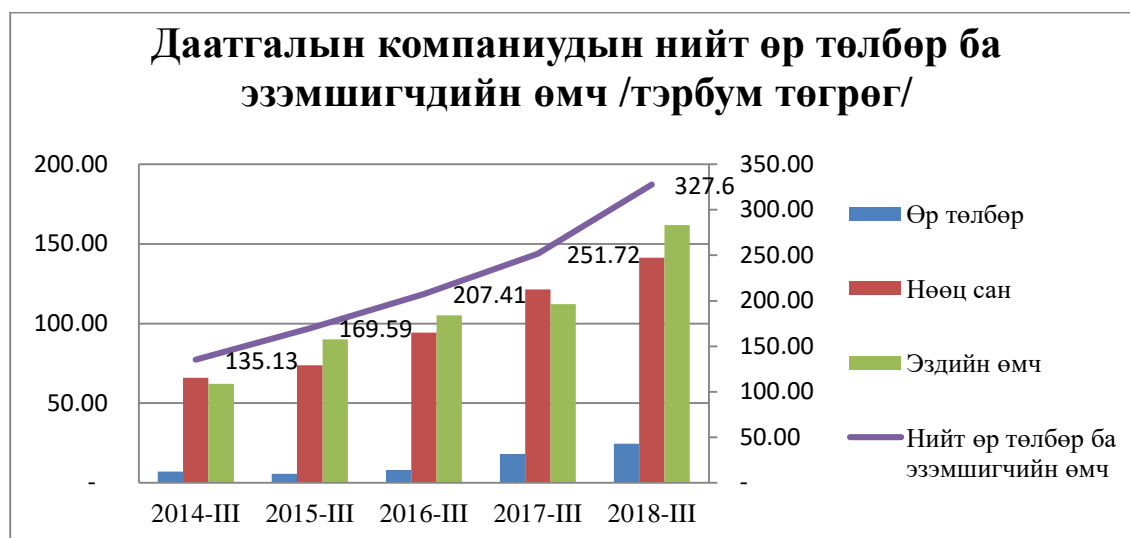
№	Компани	Нийт хөрөнгийн дүн		Өсөлт/ бууралт
		17.09.30	18.09.30	
1	Ард даатгал	11 584 894 181,94	19 251 774 742,68	66,18%
2	Бодь даатгал	21 298 386 345,31	26 193 109 900,27	22,98%
3	Ган зам даатгал	7 148 649 282,44	7 152 821 438,89	0,06%
4	Гэр даатгал	6 206 134 985,59	6 663 968 428,21	7,38%

5	Мандал даатгал	21 999 856 896,26	34 068 210 830,06	54,86%
6	Миг даатгал	15 652 541 981,80	17 390 341 408,05	11,10%
7	Монгол даатгал	36 445 824 072,54	41 707 986 429,11	14,44%
8	Монре даатгал	7 095 960 633,55	9 082 600 764,76	28,00%
9	Мөнх даатгал	4 659 712 332,00	5 930 432 588,00	27,27%
10	Номин даатгал	11 241 590 425,09	15 097 834 179,08	34,30%
11	Нэйшнл лайф даатгал	7 587 953 083,90	8 682 976 785,47	14,43%
12	Практикал даатгал	13 144 295 283,93	15 550 221 861,27	18,30%
13	Соёмбо даатгал	10 302 306 520,58	10 220 818 936,62	-0,79%
14	Тэнгэр даатгал	19 574 408 195,68	23 148 452 000,68	18,26%
15	Улаанбаатар хотын даатгал	5 815 695 113,85	7 363 741 752,17	26,62%
16	Хаан даатгал	9 089 662 343,85	10 995 910 963,60	20,97%
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал	42 872 274 282,53	48 173 240 647,17	12,36%
18	Анд давхар даатгал	-	20 941 928 995,31	100%
Нийт		251 720 145 960,84	327 616 372 651,40	30,15%

1.3. ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ

Даатгалын компаниудын өр төлбөр ба эздийн өмчийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад нөөц сан 20 тэрбум төгрөгөөр, өр төлбөр 6.3 тэрбум төгрөгөөр, эздийн өмч 49.6 тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна. Сүүлийн 5 жилийн даатгалын компаниудын өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүнг дараах дүрслэлээр харуулав.

Дүрслэл-3

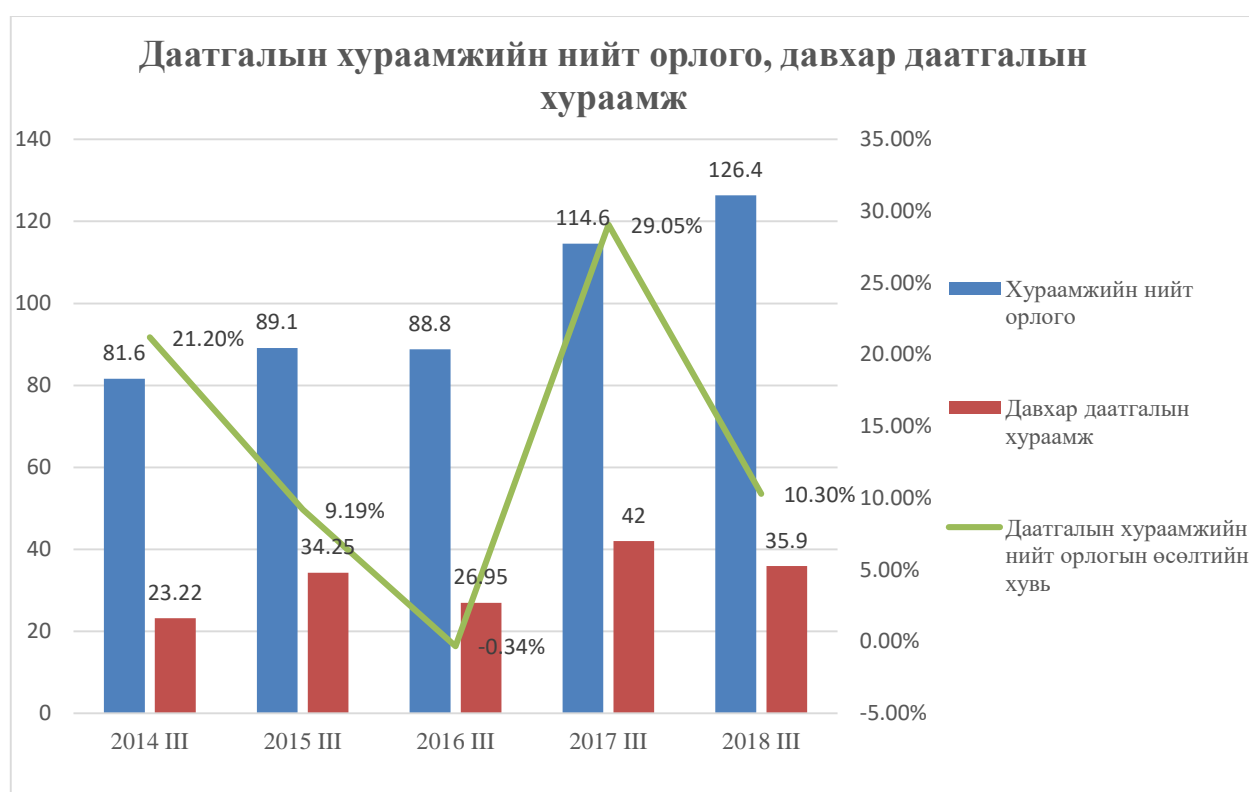
Давхар даатгалын болон даатгалын компаниудын өр төлбөр, нөөц сан болон эздийн өмчийн өсөлт/тэрбум төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	2017 III		2018 III		Өөрчлөлт	
	төгрөгөөр	эзлэх хувь	төгрөгөөр	эзлэх хувь	төгрөгөөр	эзлэх хувь
Нөөц сангийн дүн	121,4	48.23%	141,4	43.16%	20	26.35%
Өр төлбөрийн дүн	18,10	7.19%	24,4	7.45%	6,3	8.3%
Эздийн өмчийн дүн	112,2	44.58%	161,8	49.39%	49,6	65,35%
Нийт өр төлбөр ба эзэмшигчдийн өмчийн дүн	251,7		327,6		75,9	

1.4.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Даатгалын компаниуд 2018 оны 3 дугаар улирлын байдлаар 1021136 иргэд, байгууллагатай даатгалын гэрээ байгуулж 126.4 тэрбум төгрөгийн нийт хураамжийн орлого төвлөрүүлсний 97.83 хувь буюу 123.7 тэрбум төгрөгийг ердийн даатгалын компаниуд, 0.81 хувь буюу 1 тэрбум төгрөгийг урт хугацааны даатгалын компани, 1,36 хувь буюу 1,7 тэрбум төгрөгийг давхар даатгалын компани тус тус төвлөрүүлсэн байна. Тайлант хугацааны даатгалын нийт хураамжийн орлогыг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 11,8 тэрбум төгрөгөөр өссөн бөгөөд хураамжийн нийт орлогын сүүлийн 5 жилийн дундаж өсөлт 13.88 хувьтай байна.

Дүрслэл-4

Даатгалын хураамж /төгрөгөөр/

№	Компани	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Даатгалын хураамжийн буцаалт	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Даатгалын хураамжийн цэвэр орлого
1	Ард даатгал	8 889 553 629,54	162 789 792,81	2 412 374 029,05	6 314 389 807,68
2	Бодь даатгал	17 846 821 069,64	260 212 529,28	8 515 014 725,86	9 071 593 814,50
3	Ган зам даатгал	542 629 953,24	263 201,00	0	542 366 752,24
4	Гэр даатгал	571 363 132,13	76 005 152,82	289 066 706,64	206 291 272,67
5	Мандал даатгал	21 018 657 747,52	744 460 755,67	9 531 643 668,18	10 742 553 323,67
6	Миг даатгал	12 286 921 550,57	412 184 026,52	839 199 585,74	11 035 537 938,31
7	Монгол даатгал	24 045 781 796,86	401 165 102,45	7 795 012 392,87	15 849 604 301,54
8	Монре даатгал	3 842 828 694,73	179 457 874,10	143 661 297,76	3 519 709 522,87
9	Мөнх даатгал	896 842 546,00	3 303 671,00	0	893 538 875,00
10	Номин даатгал	4 968 926 924,65	160 977 473,15	240 643 085,94	4 567 306 365,56
11	Практикал даатгал	8 274 013 105,21	351 297 217,89	506 372 061,97	7 416 343 825,35
12	Соёмбо даатгал	3 236 079 423,13	64 978 914,59	653 174 550,85	2 517 925 957,69
13	Тэнгэр даатгал	10 627 070 107,15	352 366 535,38	3 952 561 333,67	6 322 142 238,10
14	Улаанбаатар хотын даатгал	740 297 217,47	402 889,00	0	739 894 328,47
15	Хаан даатгал	5 868 606 281,00	150 216 124,00	160 262 974,00	5 558 127 183,00
16	Нэйшнл лайф даатгал	1 020 771 017,56	72 000,00	16 875 470,49	1 003 823 547,07
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал	1 717 932 954,61	13 460 879,83	825 297 574,51	879 174 500,27
18	Анд давхар даатгал	0	0	0	0
Нийт		126 395 097 151,01	3 333 614 139,49	35 881 159 457,53	87 180 323 553,99

Тайлант хугацаанд 126,4 тэрбум төгрөгний даатгалын хураамж төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10,3%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Даатгалын хураамжийн нийт орлого /хэлбэрээр/

№	Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хураамжийн нийт орлого		Өсөлт бууралт
		17.09.30	18.09.30	
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	12 852 234 571,78	17 062 460 840,64	32,8%
2	Хөрөнгийн даатгал	30 595 295 165,18	24 561 096 778,65	-19,7%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	13 751 019 667,16	20 398 896 568,13	48,3%
4	Ачааны даатгал	1 044 934 788,19	1 794 889 334,21	71,8%
5	Барилга угсралтын даатгал	6 403 280 141,19	7 944 696 530,96	24,1%
6	Газар тариалангийн даатгал	91 265 567,31	234 396 944,51	156,8%
7	Мал амьтдын даатгал	3 124 408 738,44	4 047 768 486,14	29,6%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	1 361 576 340,05	1 293 540 505,40	-5,0%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	372 675 220,71	348 802 561,23	-6,4%
10	Хариуцлагын даатгал	7 877 789 937,24	9 331 936 121,75	18,5%
11	Санхүүгийн даатгал	2 094 438 108,12	2 489 622 485,55	18,9%
12	Зээлийн даатгал	1 994 253 294,41	2 417 266 095,55	21,2%
13	Итгэлцлийн даатгал	257 873 463,37	368 507 191,49	42,9%

14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	0	51 371 053,70	#DIV/0!
15	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	7 178 780 775,58	7 035 159 395,08	-2,0%
16	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	24 576 615 745,70	25 993 915 240,46	5,8%
17	Хугацаат амьдралын даатгал	165 602 030,09	120 732 370,37	-27,1%
18	Хуримтлалын даатгал	69 451 816,00	142 793 665,45	105,6%
19	Тэтгэврийн даатгал	67 778 022,00	34 296 629,00	-49,4%
20	Эрүүл мэндийн даатгал	692 800 386,88	722 948 352,75	4,4%
Нийт		114 572 073 779,39	126 395 097 151,01	10,3%

1.5.ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Даатгалын тохиолдлын улмаас 2018 оны 3 дугаар улирлын байдлаар нийт 46307 даатгуулагчдад 42.2 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгожээ. Даатгалын компаниар авч үзвэл “Миг даатгал” ХХК 10.8 тэрбум төгрөгийн, “Монгол даатгал” ХХК 5.6 тэрбум төгрөгийн, “Ард даатгал” ХК 4.5 тэрбум төгрөгийн, “Тэнгэр даатгал” ХХК 3.9 тэрбум төгрөгийн, “Бодь даатгал” ХХК 3.8 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон нь хамгийн өндөр бөгөөд нийт нөхөн төлбөрийн 68.2 хувийг эзэлж байна. Нийт салбарын хэмжээнд авч үзвэл нөхөн төлбөрийн хэмжээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 30.3 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт-7

№	Даатгалын компани	Нөхөн төлбөр		Өсөлт/ бууралт
		17.09.30	18.09.30	
1	Ард даатгал	1 647 599 567,52	4 531 064 157,53	175%
2	Бодь даатгал	2 797 544 325,90	3 886 857 709,55	39%
3	Ган зам даатгал	58 311 371,00	47 977 477,00	-18%
4	Гэр даатгал	268 074 629,00	264 847 117,00	-1%
5	Мандал даатгал	3 631 930 578,84	3 035 561 263,75	-16%
6	Миг даатгал	5 293 931 143,94	10 856 314 522,98	105%
7	Монгол даатгал	6 651 302 379,71	5 609 602 620,83	-16%
8	Монре даатгал	1 433 292 124,28	1 922 982 919,15	34%
9	Мөнх даатгал	49 902 460,00	129 663 844,00	160%
10	Номин даатгал	1 059 694 226,39	1 450 155 163,47	37%
11	Нэйшнл лайф даатгал	818 607 687,47	456 571 716,14	-44%
12	Практикал даатгал	2 323 215 240,99	2 885 423 465,28	24%
13	Соёмбо даатгал	1 337 572 110,98	1 231 966 907,02	-8%
14	Тэнгэр даатгал	4 136 964 252,40	3 946 334 581,16	-5%
15	Улаанбаатар хотын даатгал	90 115 594,00	147 252 826,00	63%
16	Хаан даатгал	812 452 374,00	1 812 263 421,00	123%
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал	0	7 763 051,53	
Нийт		32 410 510 066,42	42 222 602 763,39	30.3%

Даатгалын компаниудын нөхөн төлбөрийн хэмжээг сүүлийн 5 жилийн байдлаар доорх хүснэгтэд харуулав.

Даатгалын компаниудын даатгалын нөхөн төлбөрийг даатгалын хэлбэрээр нь авч үзвэл жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалаар 12.5 тэрбум төгрөгийн, авто тээврийн хэрэгслийн даатгалаар 9.1 тэрбум төгрөгийн, барилга угсралтын даатгалаар 7.5 тэрбум төгрөгийн, гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгалаар 5.4 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг тус тус олгосон нь хамгийн өндөр дүнтэй нөхөн төлбөр олгосон даатгалын хэлбэрүүд байна.

Хүснэгт-8

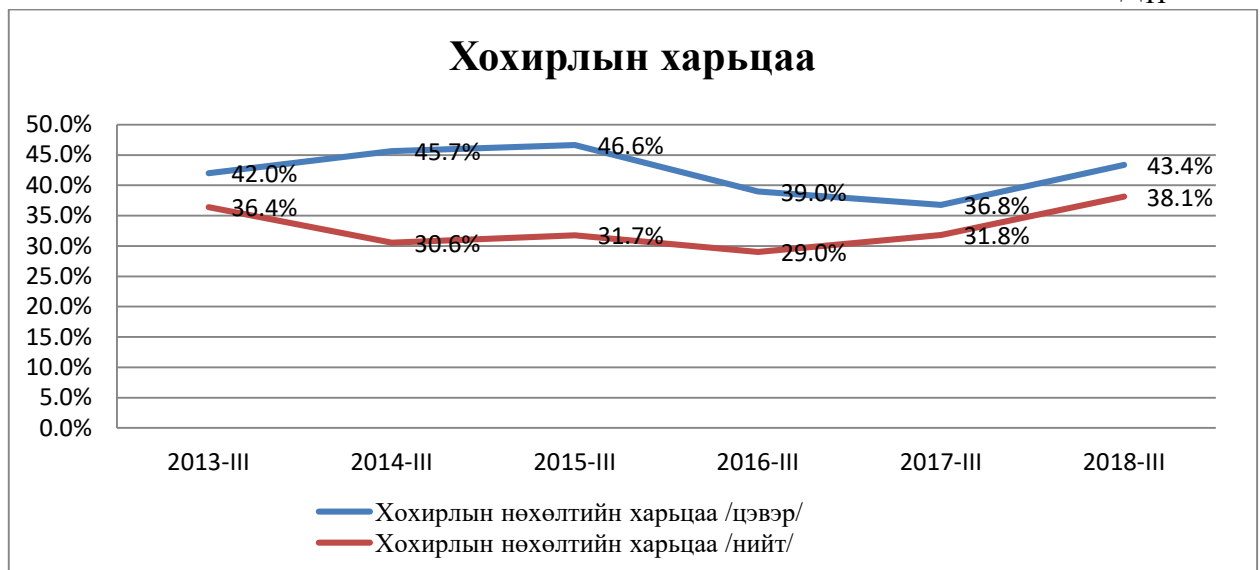
№	Даатгалын хэлбэр	Нийт нөхөн төлбөр	
		17.09.30	18.09.30
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	3 380 731 159,10	5 420 617 726,79
2	Хөрөнгийн даатгал	5 884 547 921,60	1 870 309 358,16
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	6 046 138 609,16	9 188 229 873,14
4	Ачааны даатгал	1 957 388 405,66	97 645 967,26
5	Барилга угсралтын даатгал	449 544 855,97	7 572 716 436,54
6	Газар тариалангийн даатгал		0
7	Мал амьтдын даатгал	107 582 218,64	616 694 718,69
8	Агаарын хөлгийн даатгал	0	2 784 637,00
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	30 721 165,40	56 153 311,00
10	Хариуцлагын даатгал	607 046 810,86	2 311 733 985,33
11	Санхүүгийн даатгал	1 413 727 948,68	829 585 383,12
12	Зээлийн даатгал	430 805 068,76	759 845 253,60
13	Итгэлцлийн даатгал	0	14 636 539,00
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	83 967 262,40	460 804 890,00
15	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	11 199 700 952,72	12 564 272 967,62

16	Хугацаат амьдралын даатгал	51 917 660,42	67 102 984,10
17	Хуримтлалын даатгал	40 510 968,00	98 301 722,00
18	Тэтгэврийн даатгал	16 967 798,00	7 178 188,00
19	Эрүүл мэндийн даатгал	709 211 261,05	283 988 822,04
Нийт		32 410 510 066,42	42 222 602 763,39

1.6. ДААТГАЛЫН ХОХИРЛЫН ХАРЬЦАА

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын салбарын хэмжээнд нийт хохирлын харьцаа 38.1 хувь байна. Үүнд давхар даатгалд төлсөн хураамж болон давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөрийг оруулж тооцсон болно. Мөн даатгалын компаниудын хувьд даатгалын цэвэр хураамжийн орлогоос тооцсон орлогод тооцсон хураамж, даатгагчаас олгосон нөхөн төлбөрийн харьцаагаар тооцоход салбарын хэмжээнд хохирлын харьцаа 43.4 хувь байна.

Дүрслэл-6

Хүснэгт-9

Даатгалын компаниудын хохирлын харьцаа

№	Даатгалын компани	Орлогод тооцсон хураамж	Даатгагчаас олгосон нөхөн төлбөр	Хохирлын харьцаа /цэвэр/
1	Ард даатгал	5 693 072 367,91	2 569 902 292,23	45,1%
2	Бодь даатгал	8 858 201 423,74	2 846 730 440,96	32,1%
3	Ган зам даатгал	426 368 236,15	47 977 477,00	11,3%
4	Гэр даатгал	431 609 918,52	264 847 117,00	61,4%
5	Мандал даатгал	8 722 007 981,27	2 159 616 539,88	24,8%
6	Миг даатгал	9 805 054 841,15	7 570 066 182,16	77,2%
7	Монгол даатгал	13 391 932 669,76	5 379 688 408,82	40,2%
8	Монре даатгал	2 776 328 287,16	1 922 982 919,15	69,3%
9	Мөнх даатгал	808 834 958,00	129 663 844,00	16,0%
10	Номин даатгал	4 091 927 194,93	1 391 423 217,82	34,0%
11	Практикал даатгал	5 902 220 029,95	2 681 196 052,97	45,4%
12	Соёмбо даатгал	2 707 396 433,74	1 132 873 781,68	41,8%
13	Тэнгэр даатгал	6 024 922 050,96	2 236 061 878,02	37,1%
14	Улаанбаатар хотын даатгал	878 214 919,47	147 252 826,00	16,8%

15	Хаан даатгал	3 904 229 784,00	1 806 916 343,00	46,3%
Нийт		74 422 321 096,71	32 287 199 320,69	43,4%

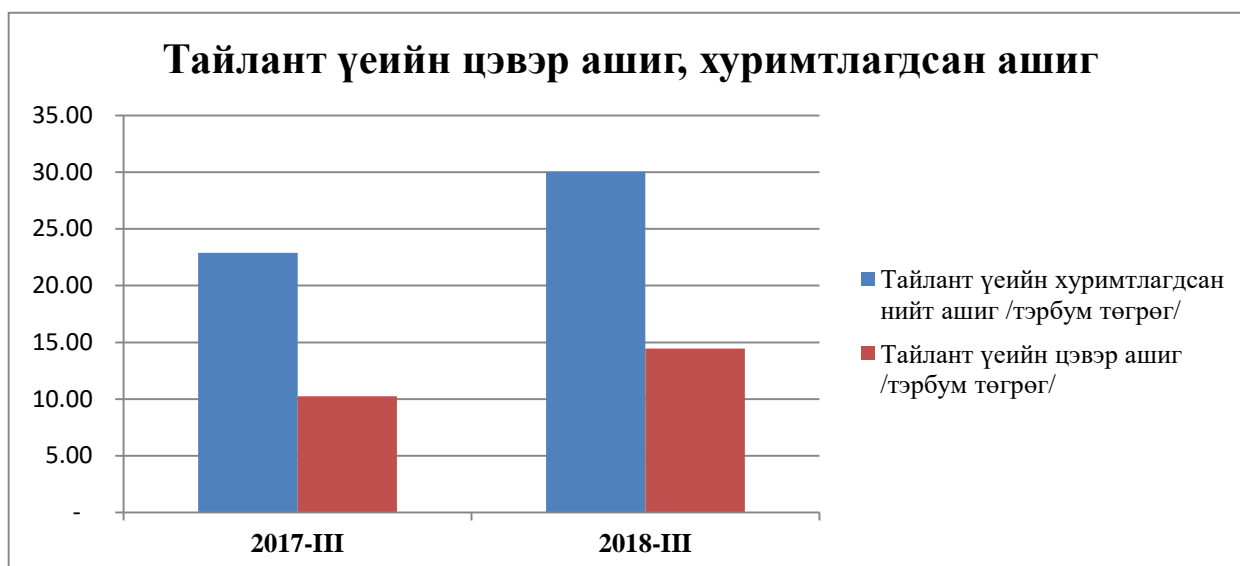
1.7.ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Даатгалын компаниудын цэвэр ашиг 2018 оны 3 дугаар улиралд 14.4 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4,1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт-10

№	Даатгалын компани	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)		Өсөлт/ бууралт / хувиар
		17.09.30	18.09.30	
1	Ард даатгал	311 451 979,36	546 384 510,54	75,4%
2	Бодь даатгал	138 349 914,06	1 568 764 293,88	1033,9%
3	Ган зам даатгал	797 274 141,04	763 018 103,09	-4,3%
4	Гэр даатгал	354 027 143,91	533 309 920,64	50,6%
5	Мандал даатгал	607 816 156,55	3 010 114 231,49	395,2%
6	Миг даатгал	546 604 988,74	51 017 498,11	-90,7%
7	Монгол даатгал	444 465 922,42	- 810 320 693,34	-282,3%
8	Монре даатгал	- 232 878 847,07	- 97 068 425,32	-58,3%
9	Мөнх даатгал	339 693 205,00	222 627 824,00	-34,5%
10	Номин даатгал	387 792 580,21	719 854 350,62	85,6%
11	Нэйшнл лайф даатгал	193 821 387,91	109 267 771,66	-43,6%
12	Практикал даатгал	559 910 125,72	840 473 409,52	50,1%
13	Соёмбо даатгал	409 665 567,33	1 155 953 047,60	182,2%
14	Тэнгэр даатгал	1 762 727 122,41	1 235 609 606,46	-29,9%
15	Улаанбаатар хотын даатгал	12 271 274,55	366 639 659,99	2887,8%
16	Хаан даатгал	592 435 248,01	- 532 874 038,71	-189,9%
17	Хөдөө аж ахуйн давхар даатгал	3 021 677 174,02	3 848 107 078,36	27,4%
18	Анд давхар даатгал	-	913 923 695,50	
Нийт		10 247 105 084,17	14 444 801 844,09	41,0%

Дүрслэл-7

1.8. ДАВХАР ДААТГАЛ

Сүүлийн 5 жилийн байдлаар ердийн даатгалын компаниудын давхар даатгалын хураамжийн өсөлт бууралтыг дараах дүрслэлээр харуулав.

Дүрслэл-8

2.ЕРДИЙН ДААТГАЛ

2018 оны 3 дугаар улирлын байдлаар 15 ердийн даатгалын компани, тэдгээрийн 255 салбар, төлөөлөгчийн газар Улаанбаатар хот, хөдөө орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байна.

2.1.ЕРДИЙН ДААТГАГЧИЙН НИЙТ ХӨРӨНГӨ, ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ

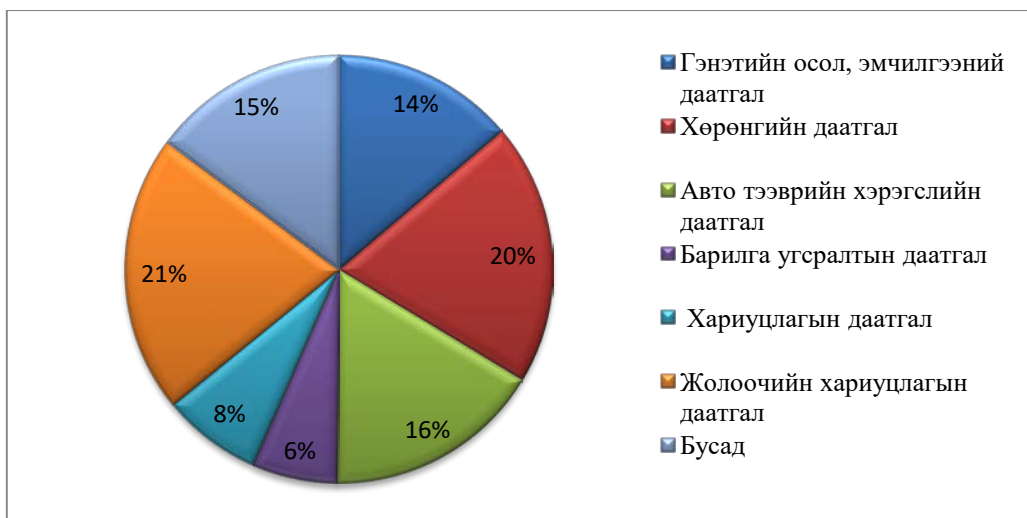
Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн хэмжээ 327.6 тэрбум төгрөг, нөөц сан 141.4 тэрбум төгрөг, өр төлбөр 24.4 тэрбум төгрөг, эзэмшигчдийн өмч 161.8 тэрбум төгрөг байна. Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө, нийт өр төлбөр ба эзэмшигчдийн өмчийн мэдээллийг 1.2, 1.3 дахь хэсгүүдэд дэлгэрэнгүй танилцуулсан.

2.2.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниуд нийт сайн дурын 15, албан журмын 1 даатгалын хэлбэрээр нийт 123,7 тэрбум төгрөгийн хураамж төвлөрүүлж, үүнээс давхар даатгалын хураамжид 35,03 тэрбум төгрөг төлж, 3,3 тэрбум төгрөгийн хураамжийн буцаалт хийж 85,3 тэрбум төгрөгийн хураамжийн цэвэр орлоготойгоор тайлагнасан байна. Даатгалын компаниудын даатгалын хураамжийн талаар 1.4 дэх хэсэгт дэлгэрэнгүй танилцуулсан. Ердийн даатгалын хураамжийн нийт орлогыг даатгалын хэлбэрээр ангилж, дараах хүснэгтэд харуулав.

Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хураамжийн нийт орлого	Хураамжийн нийт орлогод эзлэх хувь
1. Сайн дурын даатгал		
Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	17 062 460 840,64	13,80
Хөрөнгийн даатгал	24 551 625 993,33	19,85
Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	20 398 896 568,13	16,50
Ачааны даатгал	1 794 889 334,21	1,45
Барилга угсралтын даатгал	7 944 696 530,96	6,42
Газар тариалангийн даатгал	118 729 717,00	0,10
Мал амьтдын даатгал	2 454 973 544,36	1,99
Агаарын хөлгийн даатгал	1 293 540 505,40	1,05
Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	348 802 561,23	0,28
Хариуцлагын даатгал	9 331 936 121,75	7,55
Санхүүгийн даатгал	2 489 622 485,55	2,01
Зээлийн даатгал	2 417 266 095,55	1,95
Итгэлцлийн даатгал	368 507 191,49	0,30
Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	51 371 053,70	0,04
Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	-	-
Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	7 035 159 395,08	5,69
2. Албан журмын даатгал		
Жолоочийн хариуцлагын даатгал	25 993 915 240,46	21,02
ДҮН	123 656 393 178,84	100%

Ердийн даатгалын хураамжийн нийт орлогод эзлэх хувь /даатгалын хэлбэрээр/

2.3.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниуд нийт 41.76 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг даатгуулагчид олгосноос 8.5 тэрбум төгрөгийг давхар даатгагч, 0.96 тэрбум төгрөгийг буруутай этгээд, 32.3 тэрбум төгрөгийг даатгагч нар тус тус төлсөн байна. Ердийн даатгалын компаниудын олгосон нөхөн төлбөр нь салбарын нийт нөхөн төлбөрийн 98.9 хувийг эзэлж байна. Даатгалын нөхөн төлбөрийн талаар 1.5 дахь хэсэгт дэлгэрэнгүй танилцуулсан.

2.4.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Даатгалын компаниудын 2018 оны 3 дугаар улирлын ашигт ажиллагааг 1.7 дахь хэсэгт дэлгэрэнгүй харуулсан бөгөөд ердийн даатгалын компаниуд тайлант хугацааны цэвэр ашиг 9.57 тэрбум төгрөг, хуримтлагдсан ашиг 17.9 тэрбум төгрөг байна.

2.5.ЕРДИЙН ДААТГАЛЫН НӨӨЦ САН, ДАВХАР ДААТГАЛ

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниудын нөөц сан 114.3 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 14.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 14.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт-12
/төгрөгөөр/

	Нөөц сангийн эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн	Хасагдсан	Нөөц сангийн эцсийн үлдэгдэл
1. Сайн дурын даатгал	-	-	-	-
Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан	6 509 664 398,90	2 796 308 792,35	1 377 841 996,60	7 928 131 194,65
Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан	8 187 192 817,87	3 100 255 338,76	7 312 920 245,66	3 974 527 910,97
Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан	6 604 427 111,28	4 470 956 099,34	5 979 432 600,56	5 095 950 610,06
2. Албан журмын даатгал	-	-	-	-
Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан	2 704 807 924,89	736 926 239,04	299 699 964,22	3 142 034 199,71
Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан	748 053 842,80	265 202 886,29	445 964 985,59	567 291 743,50
Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан	3 161 141 130,94	1 349 323 016,06	855 767 717,85	3 654 696 429,15
Тусгай нөөц сан	18 596 554 498,64	-	420 542 829,94	18 176 011 668,70
Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц				71 794 164 432,26
Нийт	46 511 841 725,32	12 718 972 371,83	16 692 170 340,42	114 332 808 189,00

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниуд давхар даатгалын хураамжийн зардалд 35.03 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 14.5 хувиар буурсан байна. Тайлант хугацаанд ердийн даатгалаар давхар даатгалаас 8.5 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна. Давхар даатгалын талаар 1.8 дэх хэсэгт дэлгэрэнгүй танилцуулсан.

3.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ

3.1.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАГЧИЙН НИЙТ ХӨРӨНГӨ, НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ

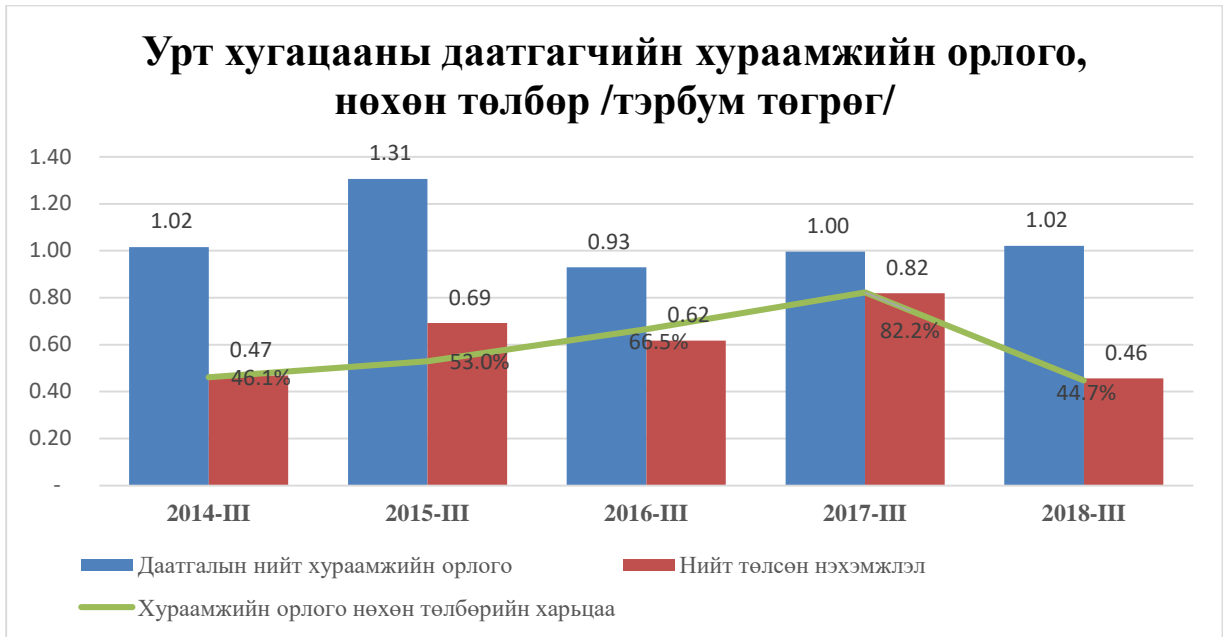
Тайлант хугацаанд “Нэйшнл лайф даатгал” ХХК-ийн нийт хөрөнгө 8.68 тэрбум төгрөг, нөөц сан 1.81 тэрбум төгрөг, өр төлбөр 25.4 сая төгрөг, эзэмшигчдийн өмч 6.84 тэрбум төгрөг бөгөөд нийт хөрөнгө нь өмнөх оны мөн үеэс 14.43 хувиар өссөн байна.

3.2.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ, НӨХӨН ТӨЛБӨР

Тайлант хугацаанд “Нэйшнл лайф даатгал” ХХК-ийн даатгалын хураамжийн нийт орлого 1.02 тэрбум төгрөг, нийт нөхөн төлбөр 456.6 сая төгрөгт хүрч, урт хугацааны даатгагчийн хураамжийн нийт орлого, нийт нөхөн төлбөрийн харьцаа 44.7 хувьтай байна. Тайлант хугацааны

урт хугацааны даатгалын хураамжийн орлого, нөхөн төлбөр, тэдгээрийн харьцааг сүүлийн жилүүдтэй харьцуулав.

Дүрсэл-11

3.3. УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛЫН ДАВХАР ДААТГАЛ

“Нэйшнл лайф даатгал” ХХК нь давхар даатгалын хураамжид тайлант хугацаанд 16.88 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Урт хугацааны даатгалын сүүлийн 5 жилийн давхар даатгалын хураамжийг дүрслэлээр харуулав.

Дүрслэл-12

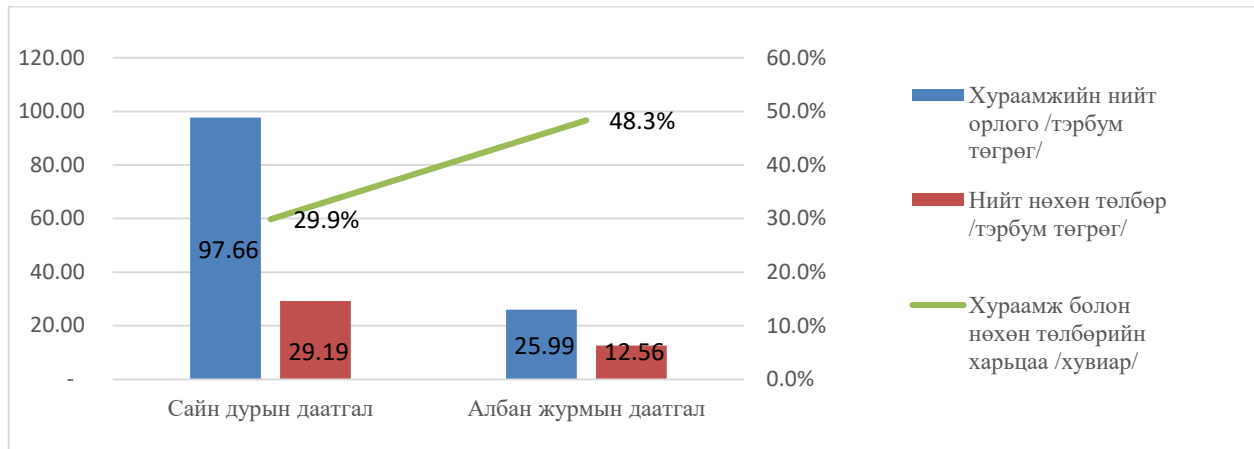
4. АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ

2018 оны 3 дугаар улирлын байдлаар ердийн даатгалын 15 компани жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал /цаашид “жолоочийн хариуцлагын даатгал” гэх/-ын үйл ажиллагаа эрхэлж 25.99 тэрбум төгрөгийн нийт хураамжийн орлого төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1.42 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Тайлант хугацаанд даатгалын компаниуд жолоочийн хариуцлагын даатгалаар нийт 12.56 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна. Албан журмын болон сайн дурын даатгалын хураамжийн нийт орлого, нийт нөхөн төлбөр болон нийт хураамж, нийт нөхөн төлбөрийн харьцааг доорх дүрслэлээр харьцуулж харуулав.

Дүрслэл-13

5.ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ

5.1.ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ

2018 оны 3 дугаар улирлын байдлаар тусгай зөвшөөрөлтэй нийт 47 даатгалын зуучлалын компаниас 3 компани тайлангаа ирүүлээгүй бөгөөд 2 компани 2018 оны 8 дугаар сард тусгай зөвшөөрөл авж, 1 компанийн тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон байна. Тайлант хугацаанд 29 даатгалын зуучлагч компани, 9 банк даатгалын зуучлалын үйл ажиллагаа явуулж ердийн даатгалын 12, урт хугацааны даатгалын 2 хэлбэрийн даатгалын бүтээгдэхүүний гэрээ зуучилж, 35.29 тэрбум төгрөг буюу салбарын хураамжийн нийт орлогын 27.9 хувийг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт-13

№	Даатгалын зуучлалын компани	17.09.30		18.09.30	
		Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого	Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого
1	Асимон брокерс	3 669 391 279,20	160 401 374,20	1 109 317 416,52	131 667 102,39
2	АМЕ	1 961 623 040,00	129 844 402,00	1 291 537 550,77	95 129 920,56
3	Ай Ай Би	5 938 833,00	1 169 762,00	18 742 971,40	3 844 656,89
4	Ар Эм Ай Би	256 614,00	45 768,70	-	-
5	Ариг банк	71 255 070,90	14 670 810,00	86 157 223,80	17 311 667,87
6	Арм интернэшнл	-	-	-	-
7	Ачит ундарга	107 732 016,40	32 980 862,40	409 231 463,73	55 276 510,02
8	Бест солюшн	989 786 239,20	189 403 828,20	568 441 936,73	89 306 501,79
9	Ваясьню Солюшн	833 615 745,00	161 449 404,00	989 861 318,00	313 895 521,16
10	Голомт банк	2 368 737 986,50	347 115 286,60	4 104 239 244,00	572 019 723,00
11	Дэвжих дэлгэрэх холдинг	120 252 696,00	21 561 150,70	355 494 627,00	68 947 553,00
12	Ивээлт-Очир			-	-
13	Капитал банк	104 661 267,50	21 519 356,60	62 032 888,38	12 582 178,03
14	Ковер хилл	88 177 486,00	10 897 085,00	#N/A	#N/A
15	Лоялти солюшн	134 988 380,30	25 377 575,10	975 443 093,67	142 052 118,23

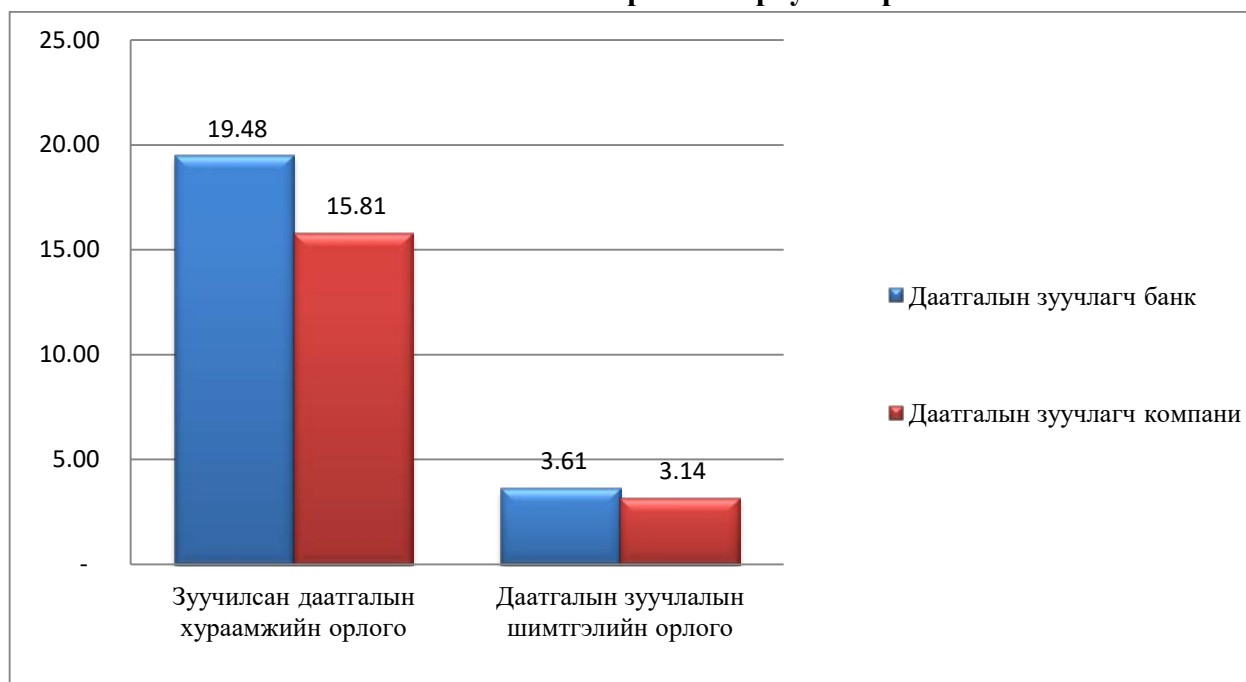
16	Мастер шийдэл	126 456 615,00	36 359 121,60	29 309 312,00	11 330 948,15
17	Монгол бичээч зууч	211 027 574,00	42 481 134,80	437 040 325,00	108 918 104,00
18	Монголиан интернэшнл брокерс			1 004 422 255,86	68 212 573,00
19	Монголиан иншуранс Брокерейж	24 134 142,00	6 106 326,40	4 631 142,00	1 260 424,40
20	Нэйшнл эженси	536 543 260,00	84 496 656,00	387 851 721,00	57 611 842,00
21	Ренессанс групп	9 559 095,80	4 110 324,80	239 225 912,20	38 428 536,67
22	Си эн эн икс	1 061 691 760,50	264 661 091,20	1 120 909 885,75	326 578 268,36
23	Смарт брокерс	1 318 803 517,00	369 312 980,30	1 371 739 494,00	397 720 224,55
24	Соёмбо брокер			6 602 306,99	1 224 471,05
25	Сүрэг хараацай	2 142 488 597,00	452 884 395,20	1 575 139 390,90	335 258 538,33
26	Тод капитал	633 464 704,00	116 593 494,60	617 576 873,00	119 416 004,73
27	Төрийн банк	2 776 460 660,10	546 186 878,00	3 617 037 916,21	809 790 092,18
28	Тус брокерс			-	-
29	Тэгш брокерс			313 520 991,30	95 006 361,00
30	Улаанбаатар хотын банк			286 122 709,04	42 918 335,96
31	Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	1 954 514 711,80	412 715 062,60	1 589 636 835,59	334 691 198,02
32	Хаан банк	3 474 036 287,60	686 516 905,70	4 000 071 163,63	837 322 143,66
33	ХасБанк	1 266 813 473,50	214 697 063,00	1 619 137 380,32	308 270 941,35
34	Хост рок			957 846 953,87	144 817 043,10
35	Худалдаа хөгжлийн банк	3 290 257 983,80	523 973 102,90	4 115 008 353,56	678 607 244,13
36	Хүннү сизл	9 071 970,00	1 366 141,50	242 451,00	67 032,80
37	Цагаан гэрэлт	42 149 825,00	9 223 984,00	42 372 003,00	9 174 416,00
38	Чанд финтех			27 000 000,00	6 500 000,00
39	Эл Би брокерэж	1 029 233 407,40	230 289 951,00	669 669 083,14	137 904 433,96
40	Эм жи ай би	42 654 801,00	11 929 381,80	218 511 126,00	53 073 304,48
41	Эм эн ай би			#N/A	#N/A
42	Эн И Би Консалтэнси			6 050 831,00	1 089 149,58
43	Эрсдэлийн шийдэл			487 484 266,00	138 987 234,00
44	Эс ай би эс	38 953 240,00	7 164 520,90		
45	Эс Ти Ди	190 651 987,20	28 968 860,20	572 138 550,06	187 034 006,14
46	Капитрон банк			-	-
47	Марш брокер			-	-
Нийт		30 635 384 266,70	5 166 474 042,00	35 286 798 966,42	6 753 246 324,54

Тэмдэглэл: (-)-үйл ажиллагаа эрхлээгүй, (#N/A)-Фина системд тайлан ирүүлээгүй

2018 оны 3 дугаар улиралд даатгалын зуучлагч компаниуд 3.1 тэрбум төгрөгийн, даатгалын зуучлагч банкууд 3.6 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого тайлагнасан бөгөөд нийт даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого 6.7 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 30.7 хувиар өссөн байна.

Дүрслэл-14

Зуучилсан даатгалын хураамж, даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого /тэрбум төгрөг/

5.2.ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

Даатгалын хохирол үнэлгээний 28 компаниас 2018 оны 3 дугаар улирлын байдлаар 1 даатгалын хохирол үнэлэгч компанийн тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон. Тайлант хугацаанд 21 компани санхүүгийн болон нэмэлт тайлант ирүүлсэн бөгөөд нийт 655.7 сая төгрөгийн даатгалын хохирол үнэлгээний орлого төвлөрүүлжээ. Нийт дүнгээрээ даатгалын хохирол үнэлгээний орлого нь өмнөх оны мөн үеэс 15.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт-14
/төгрөгөөр/

№	Хохирол үнэлэгч компани	17.09.30		18.09.30	
		Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого	Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого
1	Аа аперейзал	#N/A	#N/A	39	1 185 000,00
2	Арвижих эстимэйт	89	2360000	65	1 518 180,72
3	Арга билэг эстимэйт	0	0	#N/A	#N/A
4	Ашид билгүүн	5689	172207382	7063	253 644 808,00
5	Банхас	741	11955000	795	10 992 500,00
6	Бэст эстимэйт	38	47439090,91	39	6 443 272,73
7	Вендо	2087	56867338,19	2109	88 351 626,37
8	Виннэрвэй	18	826300	27	1 258 100,00
9	Голд стандарт эстимейт	64	1800000	115	5 000 000,00
10	Гэрэгэ эстимэйт	1592	55714533,63	1410	41 334 379,50
11	Далайван аудит	0	0	#N/A	#N/A
12	Итгэлт эстимэйт	270	10436818	367	19 589 363,00
13	Кости эстимэйт	1575	31450000	1631	33 009 181,82
14	Мастер Үнэлгээ	886	32057272,73	822	42 148 181,80

15	Мөнх эстимэйт	11	8450000	86	16 069 200,00
16	Сэлэнгэ эстимэйт	59	1383000	#N/A	#N/A
17	Тод үнэлгээ	63	32111683	#N/A	#N/A
18	Тэнцвэр эстимэйт	560	18300500	1557	52 033 000,00
19	Ухаашүрт консалтинг	2178	35188181,82	1090	37 683 636,36
20	Үнэлгээ консалтинг	117	2830500	#N/A	#N/A
21	Файн эстимэйт	2	45000	0	-
22	Фэйр валуэшн	736	19673500	406	12 345 250,00
23	Хан-Үнэлэмж			#N/A	#N/A
24	Хас үнэлгээ	2	198000	81	2 072 000,00
25	Хос стандарт	#N/A	#N/A	178	4 200 000,00
26	Хөрөнгө үнэлгээний төв	#N/A	#N/A	1	30 000,00
27	Хөрөнгө эстимэйт	708	24646500	681	26 830 000,00
28	Тэгшсонголт эстимэйт	20	299090,8	-	-
Нийт		17505	566 239 691,08	18562	655 737 680,30

Тэмдэглэл: (-)-үйл ажиллагаа эрхлээгүй, (#N/A)-Фина системд тайлан ирүүлээгүй

Дүрслэл-15

Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого
/сая төгрөгөөр/

-ДААТГАЛЫН ГАЗАР-